

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Paragraphvs I. De natura & necessitate confirmationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

Questio 410. Num eligi possit per hanc electionem vocalis præsens electioni?

Respondeo affirmative, dum electio fit publicâ voce, & ipse videns se ab aliis electum consentiat suæ electioni. Pass. n. 5. citans Tabien. v. electio. n. 3. Quin & si repugnet, non quidem tali formæ electionis per quasi inspirationem, sed electioni suæ, non pertinaciter, sed humiliter se excusando, ac tandem acquiescendo. Pass. n. 16. Sed neque, dum electio fit secretò, ex quo præsens acquievit formæ eligendi per inspirationem, obstat valori electionis, quòd electus ab aliis non eligens se ipsum sed

alium, modò postmodum sciens se electum ab aliis, acquiescat. Pass.

Questio 411. An electio per communem inspirationem egeat confirmatione?

Respondeo non, dum constat eam factam inspirante Deo, ut constabat in electione SS. Nicolai, & Ambrosii. Sylv. v. electio. 2. n. 28. Pass. n. 4. Verum de cætero spectat ad Superiores videre, an hic & nunc adsit divina inspiratio. Biax. loc. cit. n. 4. & non debet electus administrare sine Superiorum scientia & permissione. Pass. loc. cit. Verum de hoc pluribus cap. seq.

CAPUT TERTIUM. DE CONFIRMATIONE ELECTIONIS.

PARAGRAPHVS I.

De natura & necessitate confirmationis.

Questio 412. An, & qualiter confirmatio quandoque cum institutione, collatione & ipsa electione confundatur?

Respondeo primò, confirmationem, & institutionem terminos promiscuè sæpè sumi, unumque pro altero poni. Lott. l. 2. q. 1. n. 16. cum gl. in c. hoc tam. 18. q. 2. juxta dicta à nobis sub initium partis hujus 2. Quod ipsum tamen sine imprudentiâ nota minimè licere in foro beneficiâ, ait Lott. loc. cit. n. 17.

2. Respondeo secundò venire quoque quandoque confirmationem nomine collationis, satis à nobis ostensum est alias loc. cit. quin & confundi cum ipsa electione, præsertim, dum & quandoque dicitur habere simul vim confirmationis juxta dicenda quest. seq. De cætero, etiam loquendo propriè, venit confirmatio electi, non secus ac institutio præsentati nomine collationis non libera, seu distincta ab ea collatione independente ab alterius voluntate, quæ propriè nomen collationis sine addito retinet. Lott. loc. cit. n. 8. sic etiam actum confirmationis dici actum electionis perfectissimæ, ait Lott. l. 2. q. 18. n. 41.

Questio 413. An & qualiter confirmatio distinguitur ab electione?

Respondeo: propriè loquendo, sicut institutio correlativum est præsentationis, ita confirmatio electionis. Lott. l. 2. q. 1. n. 23. cum Abb. in c. auctoritate. de institut. n. 5. Estque confirmatio accessorium quoddam ad electionis actum, & ideo ejus naturam sequitur. Lott. l. 2. q. 21. n. 113. citans Gemin. in c. cum in illis. de præb. in 6. §. cum autem. n. 3. Unde & hæc supponit, & ab ea distinguitur, & separatur. Lott. l. 2. q. 21. n. 110. ubi electio: & confirmatio ne-

dum inter se dividui actus reputantur, sed penitus diversi ac separati. Idque non tam in personæ confirmantis diversitate; quàm ex diversitate causæ, nempe ut ipsam electionem perficiat ac consummet. Lott. l. 2. q. 18. n. 39. adeò, ut uno eodemque actu expediri nequeat electio & confirmatio, dum fortè in eadem persona concurrerent amba facultates, nempe eligendi & confirmandi. v. g. dum canonici electuri Episcopum compromitterent in Metropolitanum, qui jam ante ex privilegio sedis apostolicæ haberet potestatem confirmandi Episcopos suffraganeos suos: ita ut dictus Metropolitanus prius eligere seu nominare deberet Episcopum secundum formam compromissi, ac dein eundem confirmare. Laym. in c. cum inter univers. de elect. num. 4. citans Abb. in c. ne pro defectu. de elect. n. 4. gl. & Innoc. in c. cum inter. Sic etiam, si fortè ex indulto apostolico aliòve jure singulari inductum esset, ut electus à Capitulo per idem Capitulum installeretur, jam illum actum installationis habiturum vim confirmationis, per quam præcedens actus electionis perfectissimum sortitur effectum, qui nimirum consumitur in potestate administrandi, ait Lott. l. 2. q. 18. n. 39. ex Oldr. conf. 148. n. 5. Ubi etiam notandum illud, quod ex eodem Oldr. addit Lott. num. 41. nempe quòd, si præter hunc actum (intellige electionis) aliquid aut de jure, aut ex consuetudine fiat, quod implicet jus administrandi, dicitur actus confirmationis, & sic electionis perfectissimæ. Ita etiam in quibusdam locis Abbates & Præpositos non solere aliter confirmari per Episcopos, quàm ut ipsis canonicè electis benedictionem solemnem impendant, in quo casu ista benedictio sit loco confirmationis, ait Laym. in c. cum inter. num. 4. dicens in hoc sensu intelligendum Innoc. in c. 1. de suppl. negl. ubi significat, quòd Abbas ante acceptam ab Episcopo benedictionem non debeat administrare.

2. De cætero hæc non obstat, quòd dicatur electio quandoque habere vim confirmationis; nempe, dum Capitulum simul eligit & confirmat, nullà alià expectatâ Superioris approbatione. Tond. qq. benef. p. 2. c. 4. §. 6. n. 2. cum Tusch. lit. E. concl. 90. n. 3. siquidem hic actus non tam rationem confirmationis, quàm libera collationis factæ per suffragia plurium repræsentantium totum Capitulum habet; cum

eam neque procedat ab habente superioritatem in eligentes seu potius suffragantes, neque supponat actum ab altero positum, debitum confirmari; quorum tamen utrumque ad confirmationem requiritur, ut patebit in *respons. ad quæst. seq.* Unde etiam Tond. *loc. cit. n. 3.* inquit, beneficia alia dici electiva collativa alia electiva confirmativa. Et Lott. *l. 2. q. 18. n. 40.* ex Abb. in *c. publicato. de elect. num. 9.* suffragium & collatio (intellige in hoc casu, dum penes Capitulum est eligere & simul conferre) ordinantur ad actum electionis, ideòque eo subsecuto, non reputantur plures, sed unus actus, in quo consumitur electio.

Quæstio 414. Quid sit, seu qualiter definiatur confirmatio proprie talis, seu prout est correlativum electionis.

Respondeo: tametsi Pass. *de elect. c. 33. n. 1.* dicat, describi confirmationem optimè à gl. in *c. no. sti. de elect. v. confirmata*, dum inquit: per confirmationem acquirit electus plenam administrationem & vinculum conjugale, quod contractum est: minus tamen aptè id pro descriptione admitti potèst, ut liquet ex eo, dum vel sic, non tam quid sit, quam potèst solùm, quid operetur confirmatio, exprimitur. Melius verò describitur, quòd sit approbatio electionis canonica ad prælaturam vel beneficium facta per Superiorem habentem ad id potestatem.

2. Dicitur autem primò, *approbatio*; non quidem merè speculativa, seu nudum iudicium de electione legitime gesta; sed practica, in quantum nimirum approbatione hac gestorum ab Electoribus eorundem desiderio ac voluntati, quæ personam talem cupiunt esse prælatum, aliumve beneficiatum aut officialem, satisfat, causâ curque in persona illa electa, ac conferitur titulus canonicus, seu jus ipsum Prælatum vel beneficii, actuque illam & illud administrandi.

3. Dicitur secundò: *facta per Superiorem*. Confirmatio enim cum sit actus jurisdictionis. Lott. *l. 2. q. 18. n. 28.* citans Butrio *in c. 1. de translat. prælator. n. 9.* & Seraph. *decis. 637. n. 1.* supponit subjectionem confirmandi seu electi respectu confirmatoris. Lott. *ibid. n. 27.* citans Holt. *in sum. de elect. n. 27.* Quin & respectu eligentium videtur importare hanc superioritatem & jurisdictionem, secus ac fortè accidit in institutione, quæ, etsi denotet subjectionem præsentati ad institutorem, Lott. *cit. n. 27.* citans *c. decernimus. & ibi notat. a. 16. q. 7.* non tamen necessariò denotat subjectionem præsentantis; cum quandoque præsentator seu patronus esse possit Episcopus, & institutus prælatus aliquis inferior eidem Episcopo subiectus, quamvis & quò ad hunc actum institutionis petendum dici posset talis Episcopus patronus inferior instituentis, & subiectus illi.

4. Dicitur tertio: *electionis canonice*; dicitur enim infra, electionem contra canones, seu non canonicè gestam confirmari non posse.

5. Dicitur quartò: *ad prælaturam vel beneficium*; tam enim in beneficiis inferioribus quam in Episcopatu (idem est de aliis prælaturis) locum habet electio & confirmatio. Lott. *l. 1. q. 15. n. 40.* citans gl. in *Clem. 1. v. de dignitate. de præb. Felin. in c. nostra. de rescript. n. 26. & 27.* Rotam *decis. 1. de præb. in antiq.*

Quæstio 415. Quotplex sit confirmatio?

Respondeo: aliam esse in forma communi, quæ jus aut valorem actui non tribuit, sed supponit,

ideòque approbat actum quatenus de jure validus est, juxta *c. 1. & 2. de confirm. utili vel inutil.* Aliam esse ex certa scientia, dum nimirum Princeps actum approbans seu confirmans, ejus plenam cognitionem se habere significat, & hæc confirmatio jus & valorem tribuit actui, defectu aliàs aliquo laboranti; juxta limitationes tamen paulò infra dandas. Laym. in *c. scut. grave. de transactionib. n. 2.* citans Tabien. *v. confirmatio. in fine.* Tusch. *ead. v. conclus. 17.* Quæ divisio, tametsi sit generica, seu confirmationis respectu cujuscuque actus confirmandi; in specie tamen actui electionis canonice applicari potest, ut patebit ex infra dicendis, ubi an electio defectuosa aut aliàs invalida confirmari valeat, & ejus defectus suppleri seu sanari per confirmationem.

Quæstio 416. Virum electus petere teneatur confirmationem?

Respondeo affirmativè. Laym. in *qq. de elect. q. 108.* de quo plura inferius, ubi, intra quod tempus petenda; item ubi, per quem petenda confirmatio.

Quæstio 417. An valeat consuetudo, ut Prælati electus nullam teneatur petere confirmationem?

Respondeo negativè. Laym. in *c. cum venerabilis. de consuetud. n. 2.* citans Jo. Andr. *in cit. c. n. 8. abb. in c. transmissam. n. 3. & in c. qualiter. n. 2. de elect.* Addeque rationem Laym., quia talis consuetudo est contra bonum ordinem Ecclesiasticæ Hierarchiæ, secundum quem inferiores ministri ac Prælati Ecclesiæ à Superioribus dependere, & in sua institutione jus & auctoritatem accipere debent; eò quòd, cum consuetudo sit instar juris ac legis, adeòque rationalis & justa esse debeatur, alioquin nullam ex principum voluntate & constitutionibus assistentiam vigoremque habeat, ac proinde ait, consuetudines, præsertim speciales Ecclesiarum quarundam, si bono universalis Ecclesiæ & jusque fini, quæ est salus animarum, & vita æterna nullà temporis diuturnitate robur acquirere posse, ideòque abolendas: quales sunt, quæ bene constitutum ordinem ac dependentiam tollunt, disciplinam ecclesiasticam enervant, cultum divinum imminuendi, divina negligendi, occasionem vagandi, luxus & otii licentiam clericis præbent. Neque his obstat, quòd quidquid per privilegium, idem per consuetudinem obtineri possit, dum in usucapiente non est incapacitas. Jam verò pluribus religionibus indultum à summis Pontificibus, ut eorum electi Prælati necesse non habeant petere ulteriorem confirmationem, sed mox à legitima sua electione plenam jurisdictionem & administrationem consequantur, de quo plura & expressè *seq.* Nam respondet idem Laym. *loc. cit.* quòd, cum omnis jurisdictio & potestas ecclesiastica in inferioribus Prælatibus non nisi à Papa profluat, possint aliqui capaces reddi dictæ exemptionis à necessitate petendi confirmationem per concessionem Papalem (cum vel sic adhuc dependentia illa & ordo Hierarchicus in Ecclesia non turbetur) non verò per meram consuetudinem.

2. Tradit nihilominus Pirh. *ad tit. de elect. n. 304.* posse per consuetudinem induci, ut electi ad dignitates inferiores, v. g. Decanatum, sine Superioris confirmatione statim post consensum ab iis electioni prælitum jus omne seu plenum acquirant, modò

modò tamen electio concorditer facta fuerit, & talis consuetudo non cedat in damnum Ecclesiæ, ita ut indigni promoveantur.

Questio 418. An igitur omnis electio egeat confirmari, & in specie de hoc quid dicendum de electione Papæ, electione factâ unanimiter, vel per divinam inspirationem?

1. Respondeo ad primum: omnis electio propriè talis ad prælaturam inferiorem Papatu eget confirmatione, cum enim electio fiat in ordine ad consequendum jus in beneficio vel prælatura, eamque administrandi tanquam finem ultimum; finis autem hic obtineri nequit sine confirmatione, electio ex natura sua exigit confirmari. Laym. *Th. mor. l. 4. tr. 2. c. 12. q. 1. Azor. p. 2. in stir. mor. l. 6. c. 14. q. 3. Lott. l. 2. q. 27. num. 14.* ubi constituendum ante omnia, eam duntaxat dici electionem, quæ confirmatione Superioris eget; ea autem quæ tali confirmatione non eget, electionem minimè fore. Et *n. 15.* Hinc, si illico secutâ electione supponamus sine aliqua confirmatione jus quæri electo, eam verius collationem dici, tradit Rota *decis. 1. de elect. in an. rig.* Et *n. 20.* fateri ergo oportet, eam tantum dici electionem, cui reciprocatur confirmatio Superioris. Sic quoque ait *l. 2. q. 44. num. 49.* in casu quo electio non spectat confirmationem, resolvitur in simplicem provisionem, ut Rebuff. *in pr. tit. de elect. n. 4.* & dicitur electio æquivoce, ut *gl. in c. cum dilectus §. dictus. v. electio. de consuetud.* Unde etiam, ut idem *Lott. cit. q. 27. n. 16. & 17.* citans Felin. *in c. in nostra. n. 25. de rescrip.* dispositio generalis loquens de beneficiis electivis, v. g. quæ dicit, beneficia electiva speciali notâ digna, non comprehendit beneficia electiva hac electione anomala, seu non egente confirmatione.

2. Respondeo ad secundum: electus legitime in Papam non eget aliâ confirmatione. Barbof. *juris eccles. l. 1. c. 2. n. 112.* citans Campanil. *in divers. juris rubric. Lavor. & c. Laym. ad c. licet. de elect. n. 7.* confirmatio enim fieri debet à Superiore, qualem non habet Papa. Barbof. *loc. cit.* citans Paris. *de resign. l. 7. q. 5. n. 1. & 2.* sed neque potestas illius est ex homine, sed à solo Deo. *c. novit. de judic.* eaque mox à canonica ejus electione ei confertur à Christo. Laym. *loc. cit. & Th. mor. l. 1. tr. 9. c. 6. n. 6.* ubi, quod Papalis potestas ac jurisdicctio non confertur à Cardinalibus per electionem (quomodo enim eam conferrent, quâ ipsi carent; cum nemo potest plus juris transferre in alium, quàm sibi competere dignoscatur. *reg. 79. in 6.*) sed tantum illi designant personam, cui ex vi promissionis institutionisque à Christo factæ Petro ejusque successoribus suprema jurisdicctio confertur. Advertit tamen Laym. *in c. licet. loc. cit.* Pontificem nihilominus post electionem, tempore antecedente consecrationem & coronationem, non appellare se absolute Episcopum in Bullis, sed episcopum electum, & tempus illud intermedium non vocare tempus apostolatûs sui, sed suscepti apostolatûs officii, ut *gl. in reg. juris. super data. v. pontificatus.*

3. Respondeo ad tertium: electio facta unanimi consensu, vel etiam per quasi inspirationem Spiritus S. eget adhuc confirmatione. Donat. *p. 2. tr. 1. q. 13. n. 4. Lott. l. 2. q. 19. n. 57. & 61. 63.* cum Host. *in c. quia propter. de elect. n. 50. & 51. Olir. cons. 115. num. 2.* quos citat. Subjacet enim talis electio adhuc legibus humanis, nempe *c. quia propter. Donat. l. cit. Id.* que propter dubium, ut inquit Hostienf, nempe

an verè sit à DEO. Unde & non nisi præsumptâ inspiratio dicitur hac quasi inspiratio, ut *Lott. cit. n. 63.* Particula etiam illa quasi in natura sua, ut Donat. *loc. cit.* ex Barbof. *de dictionib. dict. 261.* impropriè, fictionem & diminutionem sonat.

4. Econtra electio facta per inspirationem nullâ eget ulteriore confirmatione. Barbof. *Juris Eccl. l. 1. c. 9. n. 7. Donat. loc. cit. n. 3. Lott. loc. cit. n. 56. & 57.* ex eodem Host. *loc. cit.* quippe quæ manifestè DEUM, qui est super omnes, nec falli nec fallere potest, habet auctorem; ideoque non eget adminiculo aliquo, ut Host. *loc. cit.* nec legi humana subjacet; quippe quæ spiritu DEI aguntur, humanis legibus non debent, nec possunt subesse; juxta Apost. *ad Galat. 5. & 1. ad Corinth. 3. & can. duo sunt. 19. q. 2.* Donat. *loc. cit. n. 1.* ut constat ex electione S. Ambrosii, S. Nicolai, & c.

5. Verumtamen, quæ dicenda sit electio per inspirationem, & quæ per quasi inspirationem, AA. planè non conveniunt; plures enim, ut Donat. *loc. cit. n. 2. & 3. Sigism. à Bonon. de elect. dub. 2. n. 4. & 5.* hanc ex Host. (quem tamen longè diverfium & secum sensisse ostendit *Lott. n. 50. & 51.* recitatis ejusdem verbis) dant differentiam inter electionem per divinam inspirationem, & electionem per quasi inspirationem; quòd prior sit ea, quæ fit nullo ordine servato, nullòque habito tractatu inter eligentes, dum ii quasi inebriati spiritu, uno ore repente eligunt & proclamant eundem. Posterior illa, quando subitò quidem, aliquo tamen servato ordine inter eligentes unus post alterum sine intervallo unanimiter eligunt eundem. Alii verò, ut *Lott. cit. n. 51. & seq.* citans pro hoc Abb. *n. 3. Bellam. n. 5. Burrio. n. 48. Card. ante n. 1. sub. q. 3.* ac præcipuè *Imol. n. 10. in §. nisi. c. quia propter. de elect.* hanc solam dicunt electionem per inspirationem divinam, quæ habet DEUM auctorem immediatum, & super hoc certum signum aliquod extrinsecum, unde ipsa dicatur certa, quale fuit in inspirata electione S. Ambrosii loquela infantis pronunciantis eum episcopum; in electione S. Nicolai præcedens monitum divinum, ut quem in Ecclesiæ foribus deprehenderent Nicolaum nomine, assumerent in Episcopum; non secus ac in electione Aaronis ejus virga miraculosè floruit: ubi verò electio & inspiratio non est insignita simili miraculo, & deficit tale signum externum, removens illam dubietatem, an sit electio facta à DEO, tanquam illius immediato auctore, quantumcunque alias electio fiat uniformiter, conspirantibus omnibus in unum absque ordine, tractatu & intervallo, per quasi inebriationem (cum hæc omnia adhuc habere possint causam naturalem sui) adhuc non dicatur electio per inspirationem sine addito; sed ad summum electio per quasi inspirationem, utpote in inspiratione hac divinâ non nisi præsumptâ ex isto subitaneo & unanimi consensu (cui ipsi etiam præsumptioni locum non esse, ait *Lott. n. 63.* ubicumque adest vel unius contradictio, etiam si ille postea consentiat) & hinc adhuc dubiâ, adeoque egente confirmatione. *Lott. loc. cit. n. 58.* qui etiam *n. 62.* hæc ipsa diligentissimè observanda monet, ne quandoque prætextu inspiratæ electionis à DEO, omittatur electionis confirmatio.

* *

Quæ

Questio 419. An, & qualiter confirmatio sit actus necessarius, seu debitus canonice electo?

1. Respondeo: canonicè electum præsentatum, ut confirmetur, tenetur Superior confirmare, dum is est persona habilis, & non est vitium in electione, & in hoc sensu confirmatio est actus necessarius ac debitus. Donat. p. 2. tr. 1. q. 1. n. 11. citans Host. in sum. de postul. pralat. n. 1. & Gl. in c. unic. eod. tit. in 6. Pass. de elect. n. 304. Laym. in qq. de elect. q. 106. Card. de Luca de Regular. d. 13. n. 7. ubi: electo per legitimam benèque conclusam electionem acquiritur jus, adeo, ut Superior, ad quem confirmatio pertinet, sine iusta causa eam denegare non possit, atque in causa denegationis concedatur electo appellatio, vel recursus ad Papam, aliòsve Superiores, Lott. l. 3. q. 17. n. 74. (ubi: confirmatio electo denegari nequit, nisi manifestè appareat de electi indignitate; citat pro hoc Decian. conf. 18. q. 2. l. 4.) & l. 1. q. 27. n. 2. ubi ait, confirmationem esse actum necessitatis, juxta notata per Abb. in c. postquam, de elect. n. 1. ponderantem verbum *impleantur*, conceptum modo imperativo, quo utitur citatus textus: *per confirmationem petentium desideria, si nihil obstat, quod electionem impediatur, impleantur*. Atque ita confirmatio in dicto casu, nimirum electionis & electi non patientis defectum, non est liberalitatis & gratia, uti est collatio beneficii, sed necessitatis, juxta commune axioma Juristarum: *Eligere est libertatis, confirmare necessitatis*. Pass. l. cit. num. 58. juncto n. 61. & Justitia. Pass. ibid. Lott. l. 3. q. 17. n. 74. citans Bald. conf. 101. in fine. l. 5. & Rotam apud Gregor. decis. 240. n. 11. Unde, qui confirmat, non donat, sed exercet actum Justitiæ. Lott. l. 2. q. 2. n. 19. citans Anchar. Jo. And. & Imol. Et, qui petit confirmari non petit gratiam, sed Justitiam. Pass. cit. n. 58. Quod ipsum tamen in Ordine Prædicatorum non habere locum, ubi ex speciali ejus statuto non acquiritur jus electo ad prælaturam, constabit ex dicendis paulò post, idque tam respectu electi, quam electorum. Laym. loc. cit. & ex eo Pith. loc. cit. ubi: electum ex officio Superior confirmare tenetur, alioquin injuriam facit tam eligentibus quam electo, posteaquam electionem accepit, ita ut is electionem suam prosequi, & confirmationem tanquam sibi debitam petere possit; quod idem etiam electores facere possunt; cum ipsorum quoque & Ecclesiæ suæ intersit, ut legitimè electus confirmetur.

2. Ampliatur responsio primò, ita ut, citò, Capitulum totum electorum, vel Ecclesia tota eorum, qui tempore electionis erant in Collegio vel Monasterio, perierit, dum alii eorum loco sunt subrogati, adhuc electio sit necessariò confirmanda; quia semper manet Ecclesia, licet individua materialia sint mutata. Pass. loc. cit. n. 57. citans Biax. in directior. election. p. 3. c. 44. n. 5. Cuch. tit. de confirm. n. 7. Sigism. de Bonon. de elect. dab. 43. n. 5. Samuel. d. 8. contr. l. n. 1. ubi etiam is idem dicendum putet de electione communi habenda à Capitulo subrogato, si post publicatum scrutinium Capitulum deficeret ante electionem illam communem.

3. Ampliatur secundò, ita ut Superior teneatur confirmare talem electionem non patientem defectum, etiam si regularis electus procuraret favoribus apud Superiorem, ut ejus electio in prælatum confirmetur; neque enim incidit per hoc in poenas constitutas à pontificibus contra mendicantes fa-

vores; eò quòd Bulla illa prohibeant mendicare favores pro obtinendo officio, non verò pro consequenda confirmatione debita electionis ad tale officium. Pass. cit. n. 58. citans Portel. v. officium. n. 41. Bordon. contr. 31. n. 31. Limitat tamen hoc ipsum Pass. in fine cit. n. 58. nisi confirmatio (uti id contingit in multis casibus apud Regulares) esset liberalitatis; tunc enim non liceret eam procurare favoribus, quin incideret talis in dictas poenas, Econtra

4. Limitanda responsio primò, ita ut princeps seu Papa ex plenitudine potestatis rejicere possit legitimè electum, denegatà ipsi (inrellige de cetero habili) confirmatione, si id gravis causa seu publica utilitas exigat, ut persona multò dignior & magis idonea promoveatur, ut patet ex Concordatis Germaniæ. §. *Item placet*, ubi Nicolaus V. ait: *Electioes, si canonice fuerint, confirmabimus, nisi ex rationabili & evidente causa de digniore & utiliore persona duxerimus providendum &c.* Laym. Pirh. ll. cit.

5. Limitanda secundò; nisi ex speciali jure & statutis quorundam Ordinum contrarium servetur; quemadmodum, ut testatur de Ordine Prædicatorum Donat. p. 2. tr. 6. q. 16. n. 4. ubi, quòd electus in hoc suo Ordine ex tali electione nihil juris acquirit; quin & quòd, quamvis ab omnibus eligatur Prior alicujus Conventus, in potestate Prælati sit eum confirmare; & quamvis eum non confirmet, non tamen restet tali locus appellandi, vel aliqua causa prosequendi, sive aliquid in foro contentioso repetendi; quia per dictam electionem jus nullum acquisivit. Item Card. de Luca de Regular. d. 13. n. 7. juncto n. 8. ubi, quòd in Ordine Dominicanorum ex speciali ejus instituto ac legibus per electionem jus nullum formatum acquiritur, per quod Generalis cessante iustà causà ex lege Justitiæ dicatur obligatus illum confirmare, sed in ejus libera potestate sit, etiam nullà assignatà causà confirmationem denegare, mandando, ut ad aliam electionem procedatur, seu aliter providendo; ita ut inter electionem & postulationem, quò ad hoc punctum in hac religione nulla dignosci videatur differentia; cum ad instar postulationis electio jus nullum tribuat, neque facultatem appellandi, vel recursum habendi adversus denegatam confirmationem concedat.

6. Verum de hoc ipso fusè agit Passerinus & ipse Dominicanus. cit. c. 33. n. 54. atq; n. 62. quòd neque in hoc suo Ordine per se cassari possit à Provinciali Priori, à Generali Provincialis electio undequaque tam ex parte sua quam electi valida; eò quòd clausula illa: *si bene visum fuerit* quà utitur in hoc puncto confirmationis dicti Ordinis constitutio, non tribuat facultatem omnino liberam, sed arbitrium boni viri, quòd jure communi regulari debet, ut Paris. conf. 8. n. 4. Bartol. in l. fin. §. sed & ff. c. de legat. peregrin. decis. 239. in fine. l. 2. & Roma apud eundè Pass. n. 60. ita ut, si quid commissum ad arbitrium boni viri, is teneatur servare omnes regulas juris communis, ut Menoch. conf. 69. n. 4. & 5. Tusch. lit. A. conclus. 470. n. 2. Barbof. axiom. 32. n. 2. Cravet. conf. 612. n. 11. apud Pass. loc. cit. jus autem commune sit, ut electio ex nulla parte deficiens canonicè confirmetur, cui juri communi derogare non voluerit constitutio illa Ordinis Dominicanorum, neque poterat sine speciali auctoritate Apostolica; sed, ut Pass. n. 63. electio undecunque valida possit per accidens cassari, & non confirmari à Superiore. Idque ex duplici capite, nempe vel ob circumstantias extrinsecas per acci-

dens contingentes, ut dum electus per intrinseca dignissimus veluti ab extrinseco redditur non idoneus ex eo, quod v.g. non sit acceptus Principi vel patrono loci, ubi est conventus, & vel hinc timeantur gravia incommoda aut scandala; in quo casu seu ob quam causam non esse confirmandam electionem, docent Donat. *tom. 2. p. 1. rr. 7. q. 9. n. 4.* citans Turrecrem. *in c. si forte, d. 63.* Felin. *in c. 2. de rescript. n. 2.* Peyr. *in subd. tom. 1. q. 1. c. 7. concl. 4.* vel propter votum obedientiæ, dum nempe ob bonum commune Religionis, videretur prælato conveniens non confirmare electionem aliàs maximè legitimam, & electo ad prælaturam uti vult ad ministerium aliud incompatibile cum ea prælatura; & generaliter ob quamcunque causam, quæ est juxta regulam, ex qua præcipere potest electo, ut electioni & prælaturæ renunciaret, cassare potest electionem quantumcunque validam; adeoque clausula illa: *si ei visum fuerit*: ut habet Pass. *n. 64.* denotet arbitrium, quod habet confirmator ad decernendum, an condiciones illæ adsint, quæ electionem reddant validam vel invalidam, & vel sic arbitrari, an sit confirmanda nec ne; aut etiam denotet facultatem illam, quam habet ordinandi electionem ad bonum commune; vel denique denotet arbitrium seu potestatem illam, quam habet ex voto obedientiæ subditi talis Superior ad præcipiendum electo, ut non sit prælatus, & vel sic ad non confirmandum illum, & cassandam electionem. Verumtamen nec sic adhuc afferri aliquid, ait Pass. *n. 65.* quod sit speciale in suo Ordine; cum & alii seu omnes confirmatores possint per accidens cassare electionem aliàs validam, si sit in grave damnum boni communis; & quilibet Prælatus regularis possit ex vi voti obedientiæ in casu, in quo id sit secundum regulam, præcipere subdito, ut non sit prælatus. Sed neque importari quicquam per clausulam illam: *si ei videbitur*. ut ea non sit superflua; cum vel sic per illam nihil magis exprimat, quam si diceretur, quod Superior debeat confirmare; quia id semper & non aliter intelligitur esse verum, quam per se loquendo, & absque præjudicio boni universalis Ecclesiæ, vel Religionis, vel voti obedientiæ.

7. Negat insuper Pass. *n. 66.* & *67.* quod tradit Sanch. *l. 2. opusc. c. 1. dub. 6. n. 4.* citato Salon. *2. 2. q. 63. a. 2. controv. 4.* ad quos accedit Donat. *tom. 2. p. 1. rr. 7. q. 8. n. 4.* (limitans tamen id ipsum cum Lezana. *p. 2. c. 12. n. 39.* ad casum, in quo constaret evidenter relictum, seu non electum esse digniorem) nempe quod in Ordine Dominicanorum possit Superior cassare electionem digni ex eo, quod videret omissum digniorem, seu non teneatur confirmare electionem digni in concursu dignioris, & sic nedum cassare electionem per accidens ratione alicujus damni emergentis, sed per se ex hoc solum capite, quod sit minus utilis bono communi, & quod possit dari melius, & bono communi utilior electio (quod ipsum est contrarium juri communi præcipienti, non cassari electionem digni, seu non negari confirmationem digno; etiam in hoc casu concurrentiæ cum digniore; Idque in favorem electi, & ne hoc prætextu oriantur multæ lites & contentiones) etiam his non obstante, quod in hoc Ordine, ut admittit Pass. non acquiratur electo jus ad prælaturam, ratione cujus ille agere possit ad sui confirmationem, aut non confirmatus queri de injuria sibi facta; utpote cui favori renunciavit hic Ordo. Consequenter & negat hanc facultatem,

seu arbitrii non confirmandi in hoc casu digni, signari per clausulam illam: *si ei videbitur*; seu ad arbitrium suum: Idque etiam ex hoc capite, quod, dum dicitur arbitrium boni viri regulandum secundum jus, intelligatur id solum de jure naturali (contra quod non faceret ob majus bonum sui Ordinis, negando confirmationem tali electo; utpote per electionem non acquirenti jus, quod laderetur) sed etiam de jure scripto, pro quo quamplurimas citat Rotæ decisiones, & AA. Quapropter ipse Pass. *n. 67.* concludit ex eo, quod in Ordine Prædicatorum confirmatio est commissæ arbitrio Provincialis, non sequi, quod is possit contra jus commune & doctrinam S. Thomæ & DD. non confirmare electionem digni; esto, quod electio in hoc Ordine electo non conferat jus: sed id solum, quod in confirmatione possit aliquantulum temperare rigorem juris, ubi id ratio & rationabilis causa postulabit, & relicto altero rigoroso, servare æquitatem. Idque ipsum denotetur, & non plus, per dictam clausulam: *si ei videbitur*: vel ad arbitrium, utpote quæ clausula, non obstante, quod arbitrium etiam secundum leges & jus commune regulandum sit, id efficit, quod det facultatem relaxandi aliquid de jure, ut Rota *decis. 224. n. 5. decis. 450. n. 1. decis. 578. p. 2.* adeoque ex hoc capite adhuc dicta clausula non sit superflua. Verum id ipsum, nempe in quo puncto relaxandi rigorem facultatem habeat talis Superior, non explicat Pass.

Quæstio 420. Quid faciendum, ubi is, qui habet confirmare, non vult confirmare?

1. R Espondeo primò: si denegat injustè confirmationem, recurrendum est ad Superiorem confirmatoris, qui potest ac debet eum compellere, præfigendo illi tempus, intra quod confirmet; vel aliter ipse Superior jure ad eum devoluto (etiam, ut addit Pass. sine intimatione ulteriore) confirmet. Tamb. *de jure Abb. tom. 1. d. 6. q. 2. n. 10.* Pass. *cit. c. 33. n. 56.* citans Gl. *in rubric. de postul. in 6. Abb. in c. nullus, de jurepat. Cucham. tit. de confirm. n. 37.* Lavor. *de elect. c. 25. n. 44.* Castelin. *de elect. c. 14. n. 15. & 16.* Et si enim tempus ad confirmandum à jure determinatum non sit (de quo infra) in casu tamen denegatæ injustè confirmationis illud ipsum præfigere potest Superior illius. Pass. *loc. cit.* citans Lavor. *de elect. c. 25. n. 44.* Abb. *in c. postquam, de elect. n. 8.* Rotam *in Legionens. confirm. 23. Jan. 1617.* Et quidem tempus illud assignandum breve esse debet, & non excedere sex menses, ait *ibid.* Pass. ex Lavor. *loc. cit.*

2. Porro, an liceat confirmatori dare pecuniam, ad hoc, ut desistat ab injusta vexatione, non convenit inter omnes. Sorus *de just. l. 9. q. 6. n. 1.* apud Donat. *tom. 2. p. 1. rr. 7. q. 16. n. 1.* censet id esse simoniacum, eo quod confirmare sit quid spirituale, adeoque vendi non possit; quod ipsum confirmat Donat. ex eo, quod talis datio pecuniæ non tantum tenderet ad tollendam iniquam vexationem, sed & ad sternendam sibi viam ad confirmationem; & non daturus pecuniam, nisi intenderet hanc viam consequi confirmationem; adeoque ex intentione obtinendi spirituale det temporale, quod est simoniacum. E contra admittit Pasquil. *decis. 235. n. 3.* apud eundem Donat. *loc. cit. n. 3.* posse dari pecuniam purè ad redimendam vexationem; eo quod tale pretium non ordinetur ad confirmationem, nec detur ex intentione confirmationis obtinendæ, et si talis intentio adsit, sed purè ad hoc, ut confirmator desistat à duri-

à duritie, & se constituat in debita æquitate, unde talis actus non nisi dictam æquitatem habeat pro objecto. Quam opinionem Pasquilig. Donat. ait, posse esse veram de jure naturæ, & in foro poli, scilicet in foro fori, seu de jure canonico, in quo, quod fit, & non quod intenditur, examinatur, ac remittitur ad Suar. tom. 1. de relig. l. 4. c. 50. n. 59. Peyr. tom. 1. de subd. q. 1. c. 31. §. 11. Verum de hoc statues accuratius & ex fundamento, ubi legeris, quæ dicta sunt à nobis part. 3. ubi de resignatione simoniaca.

Quæstio 421. An Superior potens non confirmare, etiam electionem legitime factam, de persona aliis habili, urgente ad id bono communi, dum negat confirmationem, teneatur edicere & probare causam negatam à se confirmationis?

Respondeo primò: quidquid sit de eo, num causa rationabilis intercedere debeat, quæ juridicè probari possit, si fuerit necesse, ut tenent Donat. loc. cit. q. 9. n. 7. cum Castel. de elect. c. 14. n. 56. Lavor. de elect. tit. 4. c. 25. Item Pass. de elect. c. 33. n. 148. ubi expressè, quòd ratio hæc seu causa, ob quam cassata est electio, debeat esse visibilis, & talis, quæ deduci possit ad forum publicum, etiam judiciale, si opus sit, inde probatur, quòd in confirmatione & cassatione electionum agitur de maximo interesse, non solum eligentium & electorum, sed & Religionum & Ecclesiæ; si autem confirmatores, cum extrajudicialiter procedunt, non teneantur reddere rationem, quare confirmarint, vel cassarint electionem, esset res in Ecclesia summi præjudicii, & explanata via latissima passionibus & privatis affectibus istiusmodi Superiorum, qui homines sunt, ad fovendas impune factiones, & promovendos suos, sive dignos, sive indignos, & deprimentos dignissimos cum summo præjudicio Religionum & Ecclesiæ, si electionum confirmatio & cassatio ita remissa illorum Superiorum arbitrio & conscientia, ut nulli teneantur reddere rationem facti sui; sed sufficeret illos dicere, se ex causa rationabili cassasse vel confirmasse, & super hoc nulliis moveri posset quæstio. Quidquid enim sit, ut ait idem Pass. n. 149. de quæstione illa communi, an dum aliquid commissum est conscientia alicujus, ejus dicto sit standum, & non possit contra illum dari querela (de quo videri possit Sanch. de matrim. l. 3. d. 10. n. 12.) ubi tamen agitur de re præjudiciali tertio & bono communi, idèò que de re summè egente discretione Superiorum, seu dum sumus in materia justitiæ & juris naturalis, ac divini præcipientis, ut nulli inferatur injustum damnum, & nemo damnetur sine culpa, dicitur, quòd & contra factum ab eo, qui agit secundum arbitrium boni viri, seu secundum conscientiam, potest haberi recursus, & quòd non est necessitas credendi, quòd illud sit factum ex conscientia recta & rationabili arbitrio, & quòd Superioris officium est emendare, quòd male gestum ab inferiore. Unde concludit Pass. certissimum est, quòd Provinciales (idem est de aliis confirmatoribus regularibus) solum ex causa rationabili, deducibili, si opus sit, ad forum externum, cassare possunt electiones.

2. Loquendo tamen ordinariè seu regulariter non tenetur confirmator juridicè probare justam causam, quam præterdit, non confirmandi; sed sufficit, eam probatam habere extrajudicialiter. Donat. loc. cit. n. 8. & q. 14. n. 11. Idèque præcipuè in con-

P. Leuren. Feri Bevesf. Tom. II.

firmatione electionum regularium; cum, ut Gl. in clem. Exivi. de verbor. signif. §. demum, apud Donat. cit. q. 9. n. 9. in confirmatione Provincialium non procedatur judicialiter.

3. Sed neque tenetur in decreto cassationis electionis exprimere causam, quæ motus fuit ad cassandam electionem; quia Judex regulariter, ut notatur in c. sicut. de rejudicari. & per Bald. in l. si quis, ff. de peren. hered. non tenetur in sententia exprimere causam, adeòq; sufficit, confirmatorè dicere, se ex causis bene visis cassare electionem, Pass. n. 149.

4. Neque etiam tenetur hanc justam causam, quam præterdit, ei, cui denegat confirmationem, edicere, sed sufficit, ut eam ostendat Superiori suo, si necesse fuerit, Pass. cit. n. 149. Donat. cit. q. 14. n. 11. verum loquatur ii de electione, per quam, etsi legitima sit, ut est in Ordine Prædicatorum, non acquiritur electo jus ad Prælaturam, & ubi non fuit appellatum à non confirmatione.

Quæstio 422. An, & qualiter confirmatio sit actus jurisdictionis & judicialis?

Resp. ad primum, esse actum jurisdictionis, sed quòd potestas confirmandi sit potestas jurisdictionis. Lott. l. 2. q. 18. n. 28. citans Butrio. in c. 1. n. 9. de translat. Prælator. Seraph. decis. 637. n. 1. Pass. cit. c. 33. n. 139. ubi: evidens est, non convenire alicui, ut privata personæ, quod ei convenit ratione publici officii & administrationis publicæ jurisdictionis; at verò potestas confirmandi est potestas publica, & non nisi ratione publici officii habet, ut sit Judex, ad quem pertineat vel confirmare, vel cassare electiones: unde & confirmatio subjectionem in persona electi respectu confirmatoris supponit; cum fieri debeat per Superiorem. Lott. loc. cit. num. 27. citans Host. in sum. de elect. n. 27.

2. Respondeo ad secundum: tunc duntaxat confirmationem dici actum, seu confirmationem judicalem, quando fuit in formali judicio obrenta. Lott. l. 3. q. 17. n. 313.

PARAGRAPHVS II. De virtute confirmationis, deque eo, quid possit, vel non possit electus ante & post confirmationem.

Quæstio 423. Quæ sit virtus confirmationis in ordine ad supplendos & sanandos defectus commissos in electione?

Respondeo primò: electio ipso jure nulla ob defectum juris naturæ vel divini (intellige etiam positivi) nullà potestate potest confirmari validè. Siquidem Princeps supplere nequit & sanare defectus, in quibus dispensare nequit; tales autem defectus naturales, seu juris naturæ aut divini sunt absolutè indispensabiles respectu cujuscunque potestatis humanæ. Pass. de elect. c. 33. n. 167. in fine, citans Lavor. de elect. c. 25. n. 72. Laym. in c. sicut grave. n. 3. (exemplificans hoc in contractu usurario, qui ex nullius Principis confirmatione, etsi edicatur facta ex certa scientia, potest validari, ut Imol. in cit. c. sicut grave. in fine. Abb. n. 5.) Donat. tom. 2. p. 1. tit. 7. q. 13. n. 2. ubi etiam ponit pro exem-